

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas
Vizualinės komunikacijos teorijos	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS
paskaitos		konsultacijos	2 ECTS
individualus	5 ECTS	seminarai	

Dalyko anotacija

Dalyko tikslas – išstudijuoti svarbiausias vizualumo ir vizualinės komunikacijos teorijas, analizuoti mūsų laikų aktualias vizualinės komunikacijos tyrimų problemas.

Dalyko turinys

Vizualinės komunikacijos teorijos, apibrėžtis, samprata, sąvokos. Esminės kryptys, mokyklos ir autoriai. Filosofinės, socialinės ir estetiškos teorijos kaip vizualinės komunikacijos dalis. Vaizdas ir tekstas, sąveika ir prieigos. Psichologinis vizualumo vertinimas. Vaizdo komunikacija ir percepcijos teorijos. Vizualinės medijos kaip skaitmeninė raiška, diskursas, medijų tyrimai. Vizualinis identitetas komunikacijos moksluose.

Vizualinės komunikacijos teorinė bazė, koncepcijos, metodologijos, tyrimų taikymas. Vizualinės komunikacijos vertinimo aspektai (estetiniai, etiniai, retoriniai ir reikšminiai elementai). Vizualinis raštingumas.

Vaizdo komunikacija ir prieigos turiniui, kompozicijai, semiotikai tirti. Psichoanalitinis požiūris kaip vaizdo tyrimo būdas, diskurso teorija, auditorijos tyrimai. Turinio analizė. Vaizdas kaip naratyvas. Vizualinė retorika.

Vizualinė kultūra. Poveikio teorijos. Vaizdo retorikos tyrimai. Kritinė vizualumo refleksija.

Studijų metodai:

1. Individualios konsultacijos su dalyką kuruojančiais dėstytojais.
2. Individualus mokslinės literatūros studijavimas ir mokslinio referato rengimas pagal dalyką kuruojančių dėstytojų suformuluotus klausimus.

Vertinimo metodai:

1. Mokslinis referatas (30 000–40 000 spaudos ženklų) dalyką kuruojančių dėstytojų suformuluotų klausimų pagrindu. Referato tematika derinama prie doktoranto mokslinių interesų.
2. Diskusija žodžiu mokslinio referato pagrindu.

PASTABA: Studijuojamos literatūros sąrašą sudaro dalyką konsultuojantys dėstytojai kiekvienam doktorantui individualiai, atsižvelgdami į doktoranto disertacijos temą. Į tokį sąrašą įtraukiami svarbiausi veikalai, apibūdinantys disertacijai aktualias pagrindines sąvokas, teorinius ir metodologinius klausimus ir pan.

Pagrindinė literatūra

BECKER, Karin. Where is Visual Culture in Contemporary Theories of Media and Communication? “ <i>Journal from the Nordic Information Centre for Media and Communication Research</i> , Volume 25: Issue 1-2, 28 Feb 2017.
ELKINS, James. <i>Visual Studies: A Skeptical Introduction</i> . Routledge: 2003.
KENNETH, L. SMITH; MORIARTY, Sandra. <i>Handbook of Visual Communication: Theory, Methods, and Media</i> . Routledge, 2004.
MACHIN, David. <i>Visual Communication. Handbooks of Communication Science</i> . Volume 4. Berlin: De Gruyter Mouton, 2014.
MIRZOEFF, Nicholas. <i>How to See the World</i> . Pelican Books, 2015.
ROSE, Gillian. <i>Visual Methodologies</i> . Sage Publications, 2016.
RUSSMANN, Uta; SVENSONN, Jakob. Introduction to Visual Communication in the Age of Social Media: Conceptual Theoretical and Methodological Challenges, <i>Media and Communication</i> , 2017, Volume 5, Issue 4, p. 1–5.
RUSSMANN, Uta; SVENSONN, Jakob. <i>Images in Use: Towards the Critical Analysis of Visual Communication</i> . John Benjamins Publishing Company, 2011.
SMITH, Marquard. <i>Visual Culture Studies: Interviews with Key Thinkers</i> . Sage Publications, 2008.
STOCCHETTI, Matteo; KUKKONEN, Karin. <i>Images in Use: Towards the critical analysis of visual communication</i> . John Benjamins Publishing Company, 2011.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Rita Repšienė	Doc. dr.	<p>REPŠIENĖ, Rita. Marija Gimbutas, the 21st Century and the Media: Creating Hope for a Peaceful Future through the Discovery of Prehistoric Civilization = XXI amžius, medijos ir Marija Gimbutienė Atradusi nepaprastą laiką ir sukūrusi taikią viltį ateičiai // <i>Sphairos: Cultural and Media Studies: Marija Gimbutas in 21st Century: Longing for Peaceful Civilisations</i>. Vilnius : Lithuanian Culture Research Institute. ISSN 2029-8560. eISSN 2783-5529. 2022, 13, p. 26–63.</p> <p>REPŠIENĖ, Rita. Migracijos pokyčiai XXI a.: egzodas, tapatumo dilema ir transnacionalumo perspektyvos = Migration transformation in the 21st century: exodus, the identity dilemma, perspectives on transnationalism // <i>Migracija: sampratos ir patirtys / sudarytoja Margarita Matulytė</i>. Vilnius : Lietuvos nacionalinis dailės muziejus ; Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2022. ISBN 9786094261688. p. 124–150, 484.</p> <p>REPŠIENĖ, Rita. Kritiškumo metamorfozės, viešieji intelektualai ir „nykstančių galių“ pavojai. <i>Jonas Mekas: Būti atviram ir viešieji intelektualai</i>. Vilnius: LKTI, 2019, p. 68–95. – Lietuvos kultūros tyrimai, 11. ISSN 2029-8560.</p>

Martynas Petrikas	Doc. dr.	<p>PETRIKAS, Martynas; PETRIKIENĖ, Asta. Lithuanian Magazines: Keturi vėjai, MUBA // A lexicon of the Central-Eastern European Interwar theatre Avant-garde / editor: Kosiński Dariusz. Warszawa : Zbigniew Raszewski Theatre Institute, 2023. ISBN 9788367682176. eISBN 9781906499167. p. 313-316. (Odzyskana Awangarda).</p> <p>PETRIKAS, Martynas; PETRIKIENĖ, Asta. Performance on the Page // A Lexicon of the Interwar Central-Eastern European Theatre Avant-garde. Warsaw ; Aberystwyth : Zbigniew Raszewski Theatre Institute ; Performance Research Books, 2023. ISBN 9788367682176. p. 613-622. (Odzyskana Awangarda).</p> <p>PETRIKAS, Martynas. Mapping theatre (I): Polish theatre in Vilnius // <i>A history of Polish theatre</i>. Cambridge : Cambridge University Press, 2022. ISBN 9781108476492. eISBN 9781108619028. p. 147–160. DOI: 10.1017/9781108619028.006.</p> <p>PETRIKAS, M. Bourdieusian Concepts and the Field of Theatre Criticism // <i>Nordic Theatre Studies</i>, vol. 31: No. 1. Stockholm, ISSN 0904-6380, 2019, p. 38–57. (Duomenų bazė: Web of Science, Scopus). https://doi.org/10.7146/nts.v31i1.112999</p> <p>PETRIKIENĖ, A.; PETRIKAS, M. Lietuvių teatro avangardas: ankstyvieji mėginimai = Early attempts at the avant-garde in Lithuanian theatre // <i>Teatras – Lietuvos istorijos dokumentas: mokslinės konferencijos leidinys</i>; 2018 m. lapkričio 29 d. Vilnius: „Krantų“ redakcija, 2019. ISBN 9789955857280. p. 38–45.</p>
Renata Šukaitytė-Coenen	Doc. dr.	<p>ŠULCIENĖ, Ramutė (interviu, imantis); ŠUKAITYTĖ-COENEN, Renata (interviu, duodantis); MARTIŠIUS, Mantas (interviu, duodantis); VAIČEKUSKIENĖ, Giedrė (interviu, duodantis). Rinkėjų laukia populizmo pliūpsniai // <i>Savaitė</i>. Vilnius : UAB „Savaitė“. ISSN 1392-6888. 2024, Nr. 16, p. 18-19.</p> <p>ŠUKAITYTĖ, Renata. Mantas Kvedaravičius’s Mariupolis (2016) and Šarūnas Bartas’s Frost (2017): soft advocacy for the Ukrainians in the Russo-Ukrainian War // <i>Studies in Eastern European cinema</i>.</p>

Abingdon : Informa UK Limited. ISSN 2040-350X. eISSN 2040-3518. 2024, Early Access, p. [1-20]. DOI: 10.1080/2040350X.2024.2412387.

POCYTĖ-MEDUTĖ, Kristina; ŠUKAITYTĖ-COENEN, Renata. „Lietuvos šeimų sąjūdžio“ protestai ir akcijos 2021–2023 metais: vizualiniai tropai Lietuvos žiniasklaidoje // Studentų moksliniai tyrimai. 2023/2024 konferencijos pranešimų santraukos. Vilnius : Lietuvos mokslo taryba. ISSN 2669-2074. 2024, p. 500-501. Prieiga per internetą: <https://lmt.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/6/fQ4-btD1_WM.pdf>.

ŠUKAITYTĖ, Renata. Kanonų kaitos metas Lietuvos kine // Kinas. Vilnius : VšĮ Žurnalas "Kinas". ISSN 0206-3840. 2024, Nr. 1, p. 60-61.

NÄRIPEA, Eva; ŠUKAITYTĖ-COENEN, Renata; BALČUS, Zane. Economic and social precarity in Baltic cinema // *Precarity in European film: depictions and discourses* / Edited by: Elisa Cuter, Guido Kirsten and Hanna Prenzel : De Gruyter, 2022. ISBN 9783110707724. eISBN 9783110707816. p. 289–302. DOI: 10.1515/9783110707816-016.

ŠUKAITYTĖ-COENEN, Renata. Contemporary Lithuanian documentary cinema: a critical overview of main film directions // *Apertúra. Film–Vizualitás–Elmélet* : Pompeji Alapítvány. ISSN 1787-7245. 2021, Fall, p. [1–23]. DOI: 10.31176/apertura.2021.17.1.9.

ŠUKAITYTĖ-COENEN, Renata. Istorija Lietuvos režisierių moterų dokumentiniuose filmuose: faktai, emocijos, asmeninė perspektyva // *Fokuse: moterys Lietuvos kine* / sudarė: Natalija Arlauskaitė, Lina Kaminskaitė. Vilnius : Lapas, 2021. ISBN 9786098198379. p. 188–213.

MIKONIS-RAILIENĖ, Ana; ŠUKAITYTĖ, Renata; MARTIŠIUS, Mantas; STONYTĖ, Renata; Mikonis-Railienė, Ana (sudaryt.); Šukaitytė, Renata (sudaryt.). *Politinis lūžis ekrane: (po) komunistinė transformacija Lietuvos dokumentiniame kine, videokronikoje ir televizijoje*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2020. 374 p. ISBN 9786090703625. eISBN 9786090703632.

		MAZIERSKA, Ewa; ŠUKAITYTĖ, Renata. Representation of poverty in Polish, Lithuanian and Latvian documentary films of the postcommunist period, <i>Studies in Eastern European cinema</i> . London: Taylor&Francis. ISSN 2040-350X. eISSN 2040-3518. 2020, vol. 11, iss. 1, p. 67–81. DOI: 10.1080/2040350X.2018.1465672.
Elena Macevičiūtė	Prof. dr. (pagalbinė komunikacijos teorijos konsultantė)	MACEVIČIŪTĖ, Elena; MANŽUCH, Zinaida; GUDINAVIČIUS, Arūnas. The role of curiosity triggers and features in digital literacy training // <i>Library & information science research</i> . New York : Elsevier. ISSN 0740-8188. eISSN 1873-1848. 2023, vol. 45, iss. 4, art. no. 101268, p. [1–9]. DOI: 10.1016/j.lisr.2023.101268.
		MACEVIČIŪTĖ, Elena; KEPALIENĖ, Fausta. Factors influencing Lithuanian researchers' use of open access repositories as a publishing channel // <i>Information research: Proceedings of ISIC: the information behaviour conference, Berlin, Germany, 26 - 29 September, 2022</i> . Sheffield : University of Sheffield. ISSN 1368-1613. 2022, vol. 27, spec. iss., art. no. 2210, p. [1–17]. DOI: 10.47989/irisic2210.
		WILSON, Thomas D.; MACEVIČIŪTĖ, Elena. Information misbehaviour: modelling the motivations for the creation, acceptance and dissemination of misinformation // <i>Journal of documentation</i> . Cambridge : Emerald Publishing Limited. ISSN 0022-0418. eISSN 1758-7379. 2022, vol. 78, iss. 7, p. 485–505. DOI: 10.1108/JD-05-2022-0116.
		MANŽUCH, Zinaida; MACEVIČIŪTĖ, Elena. A life goals perspective on the information behaviour of elderly adults // <i>Information research: vol. 25. no 4: Proceedings of ISIC, the Information Behaviour Conference, Pretoria, South Africa, 28 September - 01 October, 2020</i> . Sheffield : University of Sheffield. eISSN 1368-1613. 2020, vol. 25, no. 4, p. [1–18]. DOI: 10.47989/irisic2005.

Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2024 m. gruodžio 16 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-646

Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė

